

27 Nisan: E-Muhtıra- SON DAKİKA-

27.04.2021 - 08:51

27 Nisan E-Muhtırası'nın üzerinden 14 yıl geçti. Peki, cumhurbaşkanlığı seçimleri tartışmasıyla başlayan süreçte ne oldu? Türkiye hangi süreçlerden geçti? O dönem hükümet sözcüsü olan Cemil Çiçek de sürece dair detayları CNN TÜRK'e anlattı.

27 NİSAN E- MUHTIRASININ ÜZERİNDEN 14 YIL GEÇTİ

27 Nisan gecesi Genelkurmay Başkanlığı'nın sitesine konulan, laiklik vurgusunun yer aldığı o bildiri tarihe E-Muhtıra olarak geçti ama yürürlüğe girmedi. O dönemde tartışmaların odağındaki konu cumhurbaşkanlığı seçimleriydi.

O DÖNEMDE NE YAŞANDI, HÜKÜMET NASIL TEPKİ GÖSTERDİ?

2007 Mayıs'ında 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in görev süresi dolacaktı. Yeni cumhurbaşkanı seçilmesi için Meclis'te seçim süreci başladı. Seçim dönemine başörtüsü ve laiklik tartışmalarıyla gelmişti. Ülkenin çeşitli yerlerinde "Cumhuriyet Mitingleri" adıyla geniş katılımlı gösteriler düzenlendi ve iktidar partisinin kendi siyasal çizgisinden bir ismi cumhurbaşkanlığına seçmesi engellenmek istendi.

12 Nisan günü Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt basın toplantısı düzenledi. Büyükanıt, o dönem bir dergide çıkan "Darbe Günlükleri" haberlerini de yalanlıyordu. Başbakan Erdoğan'ın adaylığı tartışıldı ama Erdoğan aday olmadı. 23 Nisan'da bayram günü beklenen açıklama geldi. AK Parti'nin adayı o dönem Dışişleri Bakanı olan Abdullah Gül'dü.

Bir başka tartışma ise 367 yeter sayısı üzerinden yürütülüyordu. Anayasa'nın 102. Maddesi'ne göre cumhurbaşkanı seçilebilmek için ilk iki turda nitelikli çoğunluk yani 367 oy, sonraki iki turda ise salt çoğunluk yani 276 oy aranıyordu. Ancak eski Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu, 367'nin sadece karar yeter sayısı değil, aynı zamanda toplantı yeter sayısı olduğunu ortaya attı. Gerilim daha da arttı.

GENELKURMAY BAŞKANINA ULAŞILAMADI

27 Nisan günü cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turu yapıldı. Abdullah Gül, 361 milletvekilinin katıldığı ilk turda 357 oy aldı. O gecenin akşamında saat tam 23.17'de Genelkurmay Başkanlığı E-Muhtıra olarak anılacak bildirisini internet sitesinden yayınladı. Devletin zirvesi E-Muhtıra'yı değerlendirirken, aynı anda dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'a ulaşmaya çalışıyordu. O gece yaşananları Cemil Çiçek şöyle anlattı:

"Görevim sebebiyle Ankara dışından geliyorum. Bir gazeteci aradı, "Bu bildiri için ne diyorsun?" dedi. İçişleri Bakanımız Abdulkadir Bey ile Dışişleri konutuna gittik. O arada da Sayın Cumhurbaşkanımız o zaman Başbakan. O da Keçiören'deki konutunda, onla da görüşme oldu. 28 Nisan'da Sayın Başbakanımızın da başkanlığında Başbakanlık konutunda değerlendirme toplantısı yaptık. Biz 14 saat bu zata ulaşamadık. Tam Başbakanlık merkez binasındaki salonda basın toplantısı yapmak üzere

üzereyken telefonda aradı. 'Efendim ben torunumu ziyarete gidiyordum İstanbul'a. Arabada jammer cihazları olduğu için telefon çekmedi. Böyle bir şeye 20., 21. yüz yılda kim inanır?'

AK Parti kurmayları buluşarak bir cevap metni hazırladı ve ertesi sabah E-Muhtıra'ya sert cevap geldi. Bildiri hükümete karşı bir tutum olarak algılandı. Meclis'te 367 olan toplantı yeter sayısına ulaşılmadığı gerekçesiyle seçim Anayasa Mahkemesi'ne taşındı. Yüksek Mahkeme, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin birinci turunu iptal etti.

ERDOĞAN VE BÜYÜKANIT 135 DAKİKA GÖRÜŞTÜ

Siyaseti dalgalandıran E-Muhtıra tartışmasından yaklaşık 1 hafta sonra, 5 Mayıs 2007'de yine siyasi tarihe geçen ünlü Dolmabahçe görüşmesi yaşandı. O dönem Başbakanlık koltuğunda oturan Recep Tayyip Erdoğan, Dolmabahçe'deki ofisinde Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ı kabul etti. Görüşmenin içeriğine ilişkin Büyükanıt, "Benimle mezara gidecek" açıklamasını yaptı.

TÜRKİYE ERKEN SEÇİME GİTTİ

Siyaset dışı müdahale Türkiye'yi erken seçime götüren süreci başlattı. 22 Temmuz'da Türkiye sandık başına gitti. AK Parti ezici çoğunlukla seçimi kazandı. Ardından Meclis'te yapılan seçimlerde Abdullah Gül, Türkiye'nin 11. Cumhurbaşkanı seçildi.

BİLDİRİ 2011'DE SİTEDEN KALDIRILDI

E-Muhtıra olarak anılan bildiri ise 29 Ağustos 2011'de Genelkurmay Başkanlığı sitesinden kaldırıldı.

O sıcak günlerin yakın tanığı dönemin hükümet sözcüsü Cemil Çiçek'in bir mesajı da var:

(Aradan geçen 17 yılda Türkiye yol alabildi mi?) "Türkiye'nin çok fazla yol alabildiğini zannetmiyorum. Ortalık aydınlandığında herkes demokrat ama biraz hafif hava puslandığı zaman herkes asli karakteriyle orta yere çıkıyor. İnşallah Türkiye bir daha bunları yaşamazın."